

31989R2299

UREDBA SAVJETA (EEZ-a) br. 2299/89

od 24. jula 1989.

o kodeksu ponašanja za računarske sisteme rezervacija

SAVJET EVROPSKE ZAJEDNICE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Evropske ekonomske zajednice, a posebno njegov član 84 stav 2,

uzimajući u obzir predlog Komisije¹,

uzimajući u obzir mišljenje Evropskog parlamenta²,

uzimajući u obzir mišljenje Evropskog ekonomskog i socijalnog odbora³,

budući da se većina rezervacija karata u vazdušnom prevozu obavlja kompjuterskim sistemom rezervacija;

budući da takvi sistemi mogu, ukoliko se pravilno koriste, pružiti važnu i korisnu uslugu vazdušnim prevoznicima, putničkim agentima i putnicima jer omogućuju lagan pristup najnovijim i tačnim informacijama o letovima, cijenama prijevoza i raspoloživim mjestima kao i izvršavanju rezervacija te, u određenim slučajevima, izdavanju vazduhoplovnih karata i karata za ukrcaj u vazduhoplov;

budući da zloupotrebe u obliku uskraćivanja pristupa sastavima ili diskriminacije prilikom pružanja, učitavanja ili prikazivanja podataka ili nerazumni uslovi koje moraju ispuniti učesnici ili pretplatnici mogu prouzrokovati veliku štetu vazdušnim prevoznicima, putničkim agencijama i nakraju korisnicima;

budući da ova Uredba ne dovodi u pitanje primjenu čl. 85 i 86 Ugovora;

budući da Uredba Komisije (EEZ-a) br. 2672/88⁴ iz odredbi člana 85 stav 1 Ugovora izuzima sporazume o zajedničkoj nabavci, razvoju i korišćenju kompjuterskih sistema rezervacija;

budući da bi se obaveznim kodeksom poslovanja koji bi se primjenjivao na sve kompjuterske sisteme rezervacija i/ili ostale mogućnosti distribucije koje su ponuđene na

---

¹ SL br. C 294, 18.11.1988., str. 12.

² SL br. C 158, 26.6.1989.

³ SL br. C 56, 6.3.1989., str. 32.

⁴ SL br. L 239, 30.8.1988., str. 13.

korišćenje i/ili koje se koriste u Zajednici mogla osigurati, uz određene zaštitne mjere, nediskriminatorna i transparentna upotreba takvih sistema, čime bi se spriječila njihova zloupotreba uz istovremeno jačanje zdrave konkurencije između vazdušnih prevoznika i između kompjuterskih sistema rezervacija te bi se na taj način zaštitili interesi korisnika;

budući da ne bi bilo primjereno prodavcu kompjuterskog sistema rezervacija ili matičnom ili vazdušnom prevozniku koji učestvuje nametnuti obaveze u pogledu vazdušnog prevoznika iz treće zemlje koji samostalno ili zajedno s ostalima posjeduje i/ili nadzire neki drugi takav sistem koji nije u skladu s ovim kodeksom ili ne osigurava identični postupak;

budući da je poželjna istraga i kazneni postupak, za nepoštovanje takvog kodeksa

DONIO JE OVU UREDBU:

Član 1

Ova se Uredba primjenjuje na kompjuterske sisteme rezervacija kada su oni ponuđeni na korišćenje i/ili kada se koriste na području Zajednice u svrhu distribucije i prodaje proizvoda u vazdušnom prevozu nezavisno od:

- statusa ili državljanstva prodavača sistema
- izvoru korišćenih informacija ili lokaciji odgovarajuće srednje jedinice za obradu podataka
- geografskoj lokaciji dotičnog proizvoda u vazdušnom prevozu.

Član 2

U smislu ove Uredbe:

(a) „proizvod u vazdušnom prevozu“ podrazumijeva redovni vazdušni prevoz putnika, uključujući bilo koje srodne pomoćne usluge i dodatne pogodnosti koje se nude na prodaju i/ili se prodaju kao sastavni dio vazdušnog prevoza;

(b) „kompjuterski sistem rezervacija“ podrazumijeva kompjuterski sistem koji sadrži, *inter alia*, podatke o:

- redovima letenja
- raspoloživosti mjesta
- cijenama prevoza i
- srodnim uslugama vazdušnih prevoznika

sa ili bez mogućnosti:

- izvršavanja rezervacija ili
- izdavanja vazduhoplovnih karata

kada su naručiocima na raspolaganju neke ili sve navedene usluge;

(c) „mogućnosti distribucije“ podrazumijeva mogućnosti koje prodavac sistema nudi naručiocu ili korisniku u svrhu pružanja informacija o redovima letenja, raspoloživosti mjesta, cijenama prijevoza i srodnim uslugama vazdušnih prevoznika kao i za rezervisanje i/ili izdavanje vazduhoplovnih karata te za bilo koje druge srodne usluge;

(d) „prodavac sistema“ podrazumijeva preduzeće i njegova povezana društva odgovorna za funkcionisanje i marketing kompjuterskog sistema rezervacija;

(e) „matični prevoznik“ podrazumijeva vazdušnog prevoznika koji je ili prodavač sistema ili direktno ili indirektno, samostalno ili zajedno s ostalima, posjeduje ili nadzire prodavača sistema;

(f) „prevoznik koji učestvuje“ podrazumijeva vazdušnog prevoznika koji je sa prodavačem sistema sklopio sporazum o distribuciji svojih proizvoda u vazdušnom prevozu kompjuterskim sistemom rezervacija. Kada matični prevoznik koristi mogućnosti distribucije vlastitim kompjuterskim sistemom rezervacija, smatra se prevoznikom koji učestvuje;

(g) „naručilac“ podrazumijeva osobu ili preduzeće, izuzimajući prevoznika koji učestvuje, koji prema ugovoru ili nekom drugom dogovoru s prodavačem sistema koristi kompjuterski sistem rezervacija za neposrednu prodaju proizvoda u vazdušnom prevozu pojedincima;

(h) „korisnik“ podrazumijeva svaku osobu koja traži informacije o proizvodima u vazdušnom prevozu i/ili ih namjerava kupiti;

(i) „glavni prikaz“ podrazumijeva iscrpan neutralan prikaz podataka o uslugama ponuđenim između parova gradova u utvrđenom vremenskom razdoblju koji, *inter alia*, uključuje sve direktne letove prijevoznika koji učestvuju;

(j) „ukupno trajanje putovanja“ podrazumijeva vremensku razliku između vremena polaska i vremena dolaska prema redu letenja;

(k) „poboljšanje usluge“ podrazumijeva svaki proizvod ili uslugu, izuzimajući mogućnosti distribucije, koje prodavač sistema zajedno s kompjuterskim sistemom rezervacija u svoje ime nudi naručiocima ili korisnicima;

(l) „redovni vazdušni prevoz“ podrazumijeva niz letova od kojih svaki posjeduje sve sljedeće karakteristike:

- obavlja se vazduhoplovima za prevoz putnika ili putnika i tereta i/ili pošte za naknadu i to na način da na svakom letu pojedinci mogu zakupiti pojedinačna sjedišta (bilo neposredno od vazdušnog prevoznika bilo od njegovih ovlašćenih zastupnika)

- organizovan je na način da se prevoz obavlja između dvije tačke ili više njih:

1. u skladu s objavljenim redom letenja; ili

2. letovima koji su toliko redovni i učestali da čine prepoznatljiv sistemski niz.

Član 3

1. Prodavac sistema koji nudi mogućnosti distribucije za usluge redovnog vazdušnog prevoza putnika mora, u okviru raspoloživog kapaciteta dotičnog sistema i poštujući sva tehnička ograničenja koja su izvan njegove kontrole, svakom vazdušnom prevozniku na ravnopravnoj i nediskriminirajućoj osnovi omogućiti pristup ovim mogućnostima.

2. (a) Prodavac sistema ne smije:

- dodati ugovoru sklopljenom sa prevoznikom koji učestvuje neprimjerene uslove,

- zahtijevati prihvatanje dodatnih uslova koji po svojoj prirodi ili u skladu sa trgovačkim običajima nisu povezani sa učestvovanjem u njegovom kompjuterskom sistemu rezervacija

te za isti nivo usluga treba primjenjivati jednake uslove.

(b) Prodavac sistema ne smije kao uslov za učestvovanje u svom kompjuterskom sistemu rezervacija od prevoznika koji učestvuje zahtijevati da istovremeno ne učestvuje u drugom sistemu.

(c) Prevoznik ima pravo s prodavcem sistema bez plaćanja ugovorne kazne raskinuti ugovor uz otkazni rok koji ne smije biti duži od šest mjeseci koji ističe najranije na kraju prve godine od sklapanja ugovora.

3. Mogućnosti za učitavanje i obradu podataka koje osigurava prodavac sistema moraju biti ponuđene bez diskriminacije svim prevoznicima koji učestvuju.

4. Ukoliko prodavac sistema mogućnostima distribucije koje osigurava ili opremi namijenjenoj osiguravanju tih mogućnosti doda bilo koje poboljšanje, ta poboljšanja

mora ponuditi svim prevoznicima koji učestvuju pod jednakim uslovima poštujući trenutna tehnička ograničenja.

Član 4

1. Prevoznici koji učestvuju i ostali koji kompjuterski sistem rezervacija snabdijevaju podacima vodiće računa o tome da su ti podaci potpuni, tačni, da ne dovode u zabludu i da su transparentni.
2. Prodavac sistema ne smije manipulirati podacima iz stava 1 na način koji bi prouzrokovao pružanje netačnih informacija, informacija koje dovode u zabludu ili diskriminaciju informacija.
3. Prodavac sistema će unijeti i obraditi sve podatke koje su mu dostavili prevoznici koji učestvuju s jednakom pažnjom i pravovremeno, u skladu s ograničenjima načina učitavanja koji su izabrali pojedinačni prevoznici koji učestvuju i sa standardnim formatima koje koristi navedeni prodavac.

Član 5

1. Prodavac sistema osiguraće glavni prikaz sa, u njemu prikazanim, podacima koje su dostavili i prevoznici koji učestvuju o redovima letenja, cijenama prevoza i mjestima raspoloživim za pojedinačnu kupovinu na jasan i iscrpan način te bez diskriminacije ili pristranosti, naročito što se tiče redosljeda prikazanih informacija.
2. Prodavac sistema ne smije namjerno ili iz nemarnosti prikazati netačne informacije ili informacije koje dovode u zabludu te naročito u skladu s članom 9 stav 5:
  - kriterijumi koji će se koristiti za razvrstavanje informacija ne smiju se zasnivati ni na kojem faktoru koji je neposredno ili posredno povezan s identitetom vazdušnog prevoznika te se moraju primjenjivati na nediskriminatornoj osnovi na sve prevoznike koji učestvuju,
  - prilikom sastavljanja i izbora parova gradova ne smije biti diskriminacije različitih aerodroma koje opslužuju isti grad.
3. Mogućnosti letova u glavnom prikazu za željeni dan ili dane moraju biti razvrstani u skladu sa redosljedom utvrđenim u Prilogu osim kada korisnik za pojedinačnu transakciju zatraži drugačije razvrstavanje.

Član 6.

Prodavac sistema obezbijedit će statističke ili druge informacije koje potiču iz njegovog računarskog sistema rezervacija, osim onih ponuđenih kao sastavni dio mogućnosti distribucije, jedino na sledeći način:

- (a) informacije o pojedinačnim rezervacijama na jednakoj su osnovi stavljene na raspolaganje vazdušnom prevozniku ili vazdušnim prevoznicima koji učestvuju u usluzi uključenoj u rezervacije;
- (b) informacije u zbirnom ili anonimnom obliku, kada se na zahtjev stavljaju na raspolaganje bilo kojem vazdušnom prevozniku, na nediskriminatornoj se osnovi stavljaju na raspolaganje svim vazdušnim prevoznicima koji učestvuju;
- (c) ostale informacije koje potiču iz računarskog sistema rezervacija stavljaju se na raspolaganje uz pristanak dotičnog vazdušnog prevoznika te poštujući sve sporazume zaključene između prodavca sistema i učestvujućeg prevoznika;
- (d) lične informacije koje se tiču korisnika i koje potiču od putničkog agenta stavljaju se na raspolaganje svima ostalima koji ne učestvuju u transakciji jedino uz pristanak korisnika.

Član 7

1. Obaveze prodavca sistema iz čl. 3 do 6 ne primjenjuju se na matičnog prevoznika iz treće zemlje ukoliko njegov računarski sistem rezervacija nije u skladu sa ovom Uredbom ili ukoliko vazdušnim prevoznicima u Zajednici ne osigurava tretman istovjetan onom utvrđenom u ovoj Uredbi.
2. Obaveze matičnih i prevoznika koji učestvuju iz člana 8 ne primjenjuju se na računarski sistem rezervacija koji nadziru vazdušni prevoznici iz treće zemlje ukoliko matičnom ili prevozniku koji učestvuje u toj zemlji nije osiguran tretman istovjetan onome utvrđenom u ovoj Uredbi ili Uredbi Komisije (EEZ-a) br. 2672/88.
3. Prodavac sistema ili vazdušni prevoznik koji namjerava iskoristiti odredbe stavova . ili 2 mora o svojim namjerama i razlozima za svoju odluku da obavjesti Komisiju najmanje 14 dana prije preduzimanje takve mjere. U vanrednim okolnostima Komisija može na zahtjev prodavca ili predmetnog vazdušnog prevoznika odobriti izuzeće od pravila o 14 dana.
4. Po prijemu obaveštenja Komisija će bez odlaganja utvrditi radi li se o diskriminaciji u smislu st. 1 i 2. Ako se utvrdi da se radi o diskriminaciji, Komisija će o tome obavijestiti sve prodavce sistema ili predmetne vazdušne prevoznike u Zajednici kao i države članice. Ako ne postoji diskriminacija u smislu st. 1 i 2, Komisija će o tome obavestiti prodavca sistema ili predmetne vazdušne prevoznike.

Član 8

1. Matični ili prevoznik koji učestvuje ne smije povezati naručiocevo korišćenje nekog određenog računarskog sistema rezervacija sa primanjem bilo koje provizije ili druge pomoći za prodaju ili izdavanje karata za bilo koje proizvode u svom vazdušnom prevozu.
2. Matični ili prevoznik koji učestvuje ne smije zahtijevati naručiteljevo korišćenje nekog određenog računarskog sistema rezervacija za prodaju ili izdavanje karata za bilo koje proizvode u vazdušnom prevozu koje sam neposredno ili posredno pruža.
3. St. 1 i 2 ne dovode u pitanje ispunjavanje bilo kog uslova koji vazdušni prevoznik postavi putničkom agentu kada ga ovlašćuje da prodaje i izdaje karte za proizvode u svom vazdušnom prevozu.

Član 9

1. Prodavac sistema mora svakom naručiocu na nediskriminirajućoj osnovi ponuditi mogućnosti distribucije računarskog sistema rezervacija.
2. Prodavac sistema od naručioca ne smije zahtijevati potpisivanje ekskluzivnog ugovora ili neposredno ili posredno spriječavati naručioca da se pretplati ili koristi bilo koji drugi sistem, to jest sisteme.
3. Prodavac sistema mora ponuditi svim naručiocima, bez ikakve diskriminacije, svako poboljšanje usluge koje ponudi jednom od njih.
4. Prodavac sistema ne smije dodati neprimjerene uslove bilo kojem ugovoru sa naručiocem; naročito, naručilac može bez plaćanja ugovorne kazne raskinuti ugovor sa prodavcem sistema uz otkazni rok koji ne treba biti duži od tri mjeseca koji ističe najranije na kraju prve godine od sklapanja ugovora.
5. Prodavac sistema mora tehničkim sredstvima ili na osnovu ugovora sklopljenog sa naručiocem osigurati da je glavni prikaz dostupan za svaku pojedinačnu transakciju te da naručilac ne manipulira elementima koji potiču iz računarskih sistema rezervacija na način koji bi prouzrokovao netačan prikaz, prikaz koji dovodi u zabludu ili diskriminatorni prikaz informacija korisnicima. Međutim, naručilac može za bilo koju transakciju promijeniti redosljed podataka ili koristiti drugačije prikaze kako bi udovoljio posebnim željama korisnika.
6. Prodavac sistema ne smije naručiocu nametnuti obavezu da prihvati ponudu tehničke opreme, ali može zahtijevati korišćenje opreme koja je kompatibilna sa njegovim sistemom.

Član 10

1. Sve su takse koje prodavac sistema zaračuna nediskriminatoran i u razumnoj mjeri odgovaraju troškovima pružene ili korišćene usluge; naročito, one su jednake za jednak nivo usluge.
2. Prodavac sistema zainteresovanim će stranama na zahtjev pružiti detaljne podatke o tekućim postupcima, taksama, mogućnostima koje nudi sistem te o kriterijumima koji se koriste za uređivanje i prikazivanje. Međutim, ova odredba ne obavezuje prodavca sistema da otkrije zaštićene informacije poput računarskih programa.
3. Svi učestvujući prevoznici i naručioc i moraju biti na nediskriminacijskoj osnovi obaviješteni o svim promenama visina taksi, mogućnosti ili ponuđenih mogućnosti te o razlozima na kojima se zasnivaju.

Član 11

1. Komisija će po prijemu prigovora ili na sopstvenu inicijativu pokrenuti postupke za prestanak kršenja odredbi ove Uredbe.
2. Prigovori se mogu podnijeti:
  - (a) državama članicama;
  - (b) fizičkim ili pravnim licima koje se pozivaju na legitimni interes;
3. Komisija će bez odlaganja državama članicama proslijediti kopije prigovora i zahtjeva te svih relevantnih isprava koje je primila ili poslala tokom takvih postupaka.

Član 12

1. U izvršavanju dužnosti koje su joj ovom Uredbom dodeljene, Komisija može prikupiti sve potrebne informacije od država članica i od preduzeća i udruženja preduzeća.
2. Komisija može odrediti rok ne kraći od jednog mjeseca za pružanje zatraženih informacija.
3. Kada Komisija preduzeću ili udruženju preduzeća uputi zahtjev za podacima, istovremeno će kopiju zahtjeva proslijediti i državi članici na čijem se području nalazi sjedište preduzeća ili udruženja preduzeća.
4. U svom zahtjevu Komisija će navesti pravnu osnovu i svrhu zahtjeva kao i kazne predviđene u članu 16 stav 1 za dostavljanje netačnih podataka.

5. Vlasnici preduzeća ili njihovi predstavnici te, u slučaju pravnih lica ili trgovačkih društava ili udruženja koja nemaju pravnu ličnost, ona osoba koja je prema zakonu ili statutu njihov ovlašćeni predstavnik, obavezuju se dostaviti zatražene informacije.

Član 13

1. U izvršavanju dužnosti koje su joj ovom Uredbom dodjeljene, Komisija može preduzeti sve potrebne istrage u preduzećima i udruženjima preduzeća. U tu svrhu službenici koje je Komisija ovlastila imaju pravo:

- (a) pregledati knjige i ostalu poslovnu evidenciju;
- (b) napraviti kopije ili uzeti izvode iz knjiga i poslovne evidencije;
- (c) zatražiti usmena objašnjenja na licu mesta;
- (d) ući u sve prostorije, zemljišta i vozila koja koristi preduzeće ili udruženja preduzeća.

2. Ovlašćeni službenici Komisije izvršavaju svoje nadležnosti uz pokazivanje pismenog ovlašćenja u kojem je izričito naveden predmet i svrha istrage te kazne koje su predviđene članom 16 stav 1 u slučajevima kada su zatražne knjige ili ostala poslovna evidencija nepotpuni. Komisija će državu članicu na čijem se području sprovodi istraga blagovremeno obavijestiti o istrazi i identitetu ovlašćenog službenika.

3. Preduzeća i udruženja preduzeća moraju se podvrgnuti istragama koje je Komisija na osnovu odluke naredila. U odluci su izričito navedeni predmet i svrha istrage, datum njenog početka te kazne predviđene u članu 16 stavu 1 kao i pravo da se odluka pošalje na preispitivanje Sudu Evropskih zajednica.

4. Komisija će se prije donošenja odluka pomenutih u stavu 3 savjetovati sa državom članicom na čijem će se području istraga sprovoditi.

5. Službenici države članice na čijem će se području sprovodi istraga mogu službenicima Komisije pomagati prilikom izvršavanja njihovih dužnosti na zahtjev države članice ili Komisije.

6. Ako se preduzeće protivi istrazi naloženoj u skladu sa ovim članom, dotična država članica mora ovlašćenim službenicima Komisije ponuditi pomoć kako bi im omogućila sprovođenje istrage.

Član 14

1. Informacije prikupljene kao rezultat primjene čl. 12 i 13 koriste se samo u svrhe dotičnog zahtjeva ili istrage.
2. Ne dovodeći u pitanje čl. 11 i 20, Komisija i nadležni organi država članica, njihovi službenici i ostali državni zaposleni ne smiju otkriti informacije na koje se odnosi obaveza čuvanja poslovne tajne a koje su stekli primjenom ove Uredbe.
3. St. 1 i 2 ne sprječavaju objavljivanje opštih podataka ili izveštaja koji ne sadrže podatke u vezi sa određenim preduzećima ili udruženjima preduzeća.

Član 15

1. Kada preduzeće ili udruženje preduzeća ne dostavlja zatražene informacije u roku koji je odredila Komisija ili dostavlja nepotpune informacije, Komisija će na osnovu odluke zatražiti dostavljanje informacija. U odluci će se izričito navesti koje se informacije traže, odgovarajući rok za njihovu dostavu, kazne predviđene članom 16. stav 1. te pravo da se odluka pošalje na preispitivanje Sudu Evropskih zajednica.
2. Komisija će istovremeno poslati kopiju svoje odluke nadležnom organu države članice na području na kojem se nalazi sjedište preduzeća ili udruženja preduzeća.

Član 16

1. Komisija može na osnovu odluke utvrditi novčane kazne 1.000-50.000 ECU-a preduzećima ili udruženjima preduzeća koja namerno ili iz nepažnje:
  - (a) u odgovoru na zahtev podnet u skladu sa članom 12 pruže netačne informacije ili ne pruže informacije u utvrđenom roku;
  - (b) tokom istraga stave na uvid zatražene knjige i drugu poslovnu evidenciju u nepotpunom obliku ili ne dozvole istragu u skladu sa članom 13 stav 1.
2. Komisija može prodavcima sistema, matičnim prevoznicima, prevoznicima koji učestvuju i / ili naručiocima na osnovu odluke odrediti novčane kazne za kršenje ove Uredbe od najviše 10% godišnjeg prometa za odgovarajuću delatnost dotičnog preduzeća.

Prilikom utvrđivanja visine novčane kazne treba uzeti u obzir ozbiljnost i trajanje prekršaja.
3. Odluke donesene u skladu sa st. 1 i 2 nisu krivičnopravne prirode.

Član 17

Sud Evropskih zajednica ima neograničenu nadležnost u smislu člana 172 Ugovora u pogledu preispitivanja odluka na osnovu kojih je Komisija odredila novčanu kaznu; on može poništiti, smanjiti ili povećati novčanu kaznu.

Član 18

U smislu primjene člana 16 ECU je obračunska jedinica usvojena za sastavljanje opšteg proračuna Evropskih zajednica u skladu sa čl. 207 i 209 Ugovora.

Član 19

1. Prije donošenja odluka, kako je predviđeno u članu 16, Komisija će dotičnim preduzećima ili udruženjima preduzeća omogućiti da se izjasne o stvarima protiv kojih Komisija podnosi ili je podnijela prigovor.

2. Ako Komisija ili nadležna tijela države članice to smatraju potrebnim, oni mogu takođe saslušati druge fizičke i pravne osobe. Zahtjevu tih osoba za saslušanjem udovoljiće se ukoliko iskažu dovoljan interes.

Član 20

1. Komisija objavljuje odluke koje usvoji na osnovu člana 16.

2. U takvoj objavi moraju se navesti imena stranaka i glavni sadržaj odluke; pritom je potrebno voditi računa o legitimnom interesu preduzeća u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni.

Član 21

1. Ova se Uredba primenjuje od 1. avgusta 1989. godine na sve računarske sisteme rezervacija za redovni vazdušni prevoz putnika.

2. Bez obzira na stav 1, član 5 stav 3 i član 9 stav 5 ne primjenjuju se prije 1. januara 1990. godine na računarske sisteme rezervacija koji su svoje centralno mesto upravljanja i svoje glavno mjesto obavljanja poslovne djelatnosti u Zajednici ustanovili prije 1. avgusta 1989. godine. Komisija može odobriti dalje izuzeće u trajanju od 12 meseci računarskim sistemima rezervacija koji iz tehničkih razloga nisu u mogućnosti da postupe prema odredbama do 1. januar 1990. godine.

Član 22

Ova Uredba ne dovodi u pitanje nacionalne pravne propise o sigurnosti, javnom redu i zaštiti podataka.

Član 23

Savjet odlučuje o preispitivanju ove Uredbe do 31. decembra 1992. godine na osnovu predloga Komisije koji se podnosi do 31. marta 1992. godine zajedno sa izvještajem o primjeni ove Uredbe.

Ova Uredba u potpunosti obavezuje i neposredno se primenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Briselu 24. jula 1989.

Za Vijeće

Predsjednik

H. NALLET

PRILOG

KRITERIJUMI ZA RAZVRSTAVANJE

Opšti kriterijumi

1. Kadgod je to izvodljivo, u glavni prikaz takođe moraju biti uključeni povezni letovi učestvuju prevoznika koji su sastavljeni od najmanje devet povezanih tačaka. Učestvujući prevoznik može zatražiti uključenje indirektnih letova čiji smjer letenja nije veći od 130% ortodromske udaljenosti između dvije vazdušne luke. Uputstva letenja koji su sastavljeni od ovih povezanih tačaka i koji su veći od 130% ne trebaju se koristiti.
2. Prodavac sistema ne smije koristiti prostor na ekranu svojih glavnih prikaza na način da ustupi previše mjesta jednoj određenoj mogućnosti putovanja ili da prikaže nerealne mogućnosti putovanja.
3. Kada prodavac sistema odluči, za bilo koji par gradova, prikazuju informacije vezane za redove letenja i cijene prevoza prevoznika koji ne učestvuju, takve informacije trebaju se prikazati na tačan i nediskriminirajući način koji ne dovodi u zabludu kao između prikazanih prevoznika.
4. Ukoliko informacija o broju direktnih letova i identitetu dotičnih vazdušnih prevoznika nije potpuna, to mora biti jasno naznačeno na odgovarajućem prikazu.

Kriterijumi za redovni vazdušni prevoz

1. Mogućnosti letenja u redovnom vazdušnom prevozu za željeni dan ili željene dane su u glavnom prikazu razvrstani prema sljedećem redoslijedu, osim kada korisnik zatraži drugačiji redoslijed za pojedinačnu transakciju:

- (i) direktni letovi bez presjedanja između dotičnih parova gradova;
- (ii) ostali direktni letovi između parova gradova koji ne uključuju promenu aviona;
- (iii) povezni letovi.

Korisniku treba barem biti ponuđena mogućnost da na glavnom prikazu zatraži razvrstavanje prema vremenu polaska ili dolaska i / ili ukupnom trajanju putovanja. Osim ako korisnik ne izrazi drugačiju želju, glavni se prikaz treba razvrstati prema vremenu polaska za grupu (i) i prema ukupnom trajanju putovanja za grupe (ii) i (iii).

2. Redovni letovi koji uključuju usputno stajanje, promjenu aviona, promjenu vazdušne luke i / ili grupne letove sa izabranim partnerom moraju biti jasno označeni. Prema grupnim letovima sa izabranim partnerom postupa se kao prema povezanim letovima.